

ΣΑΝ ΤΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ Η ΛΕΥΤΕΡΙΑ;

Σαν τί να είναι η λευτεριά;
Μήπως θε νάναι μια γαλέρα που πλέει σε ήσυχα νερά;
Μήπως στων Νόμων τ' ακρογιάλι να πλέει μ' αντίθετη φορά;
Μήπως των «θέλω» το κομβόι όταν ανοίγει τα πανιά;
Μήπως η δύναμη κι η ρώμη οπότεν βγαίνουν παγανιά;
Ή, μήπως, τίποτ' απ' όλ' αυτά τ' απίστευτα ή πιστευτά!
Είναι, αλήθεια, ελευθερία να παίρνω κάθε νοστιμιά
να είναι αυτό που μου αρέσει κι ας είναι άλλου ανασαιμιά;
Είναι να κάνω ό,τι θέλω, χωρίς φραγμό, χωρίς ντροπή
φτάνει εγώ να προοδεύω ή με τη βία ή με κλοπή;
Ελευθερία είναι τάχα να μη με νοιάζει αν χαθούν
όσοι είναι αντίθετοι από μένα, αρκεί εμέ να λυπηθούν;
Κι αν μες στην σκλαβωμένη πόλη ελεύθερα εγώ πατώ
και με τους άρχοντες παρέα τρώω, γελάω και γλεντώ
μήπως ελεύθερος θα είμαι ή μέσα στην σκλαβιά μου ζω!
και τους συντρόφους μου μαυρίζω και την πατρίδα απομυζώ!
Μα η λευτεριά δεν συμβαδίζει με απολαύσεις και φθαρτά
δεν θέλει «θέλω» κι εξαρτήσεις ούτε χωράφια και σπαρτά
ούτε μ' ανούσιες συζητήσεις, για καταγάλανα νερά
μόν' θέλει ταραχή κι αντάρα κι η θάλασσα να σπαρταρά.
Θέλει σπαθί να ξιφουλκήσεις ενάντια σ' όλα τα στραβά
κι ας έχεις όλα τα καλούδια και τα χλιδάτα, τ' ακριβά.
Εάν αυτό που ορίζει ο Νόμος, εσύ με φόβο το τηρείς
δεν είσαι ελεύθερος καθόλου, τις αλυσίδες σου φορείς
Δεν είμαι ελεύθερος μα σκλάβος αν το λουρί με οδηγεί
των αγαθών όλων που έχω αν είν' οι αφέντες χορηγοί
αν των τυράννων η ευσπλαχνία είναι η μόνη απολαβή
κι αν τ' όνειρό μου θέλει μόνο του χρυσαφιού την αμοιβή.
Αν δεν απλώσεις τα φτερά σου πέρ' απ' τα γήινα δεσμά
τη βία και την τυραννία το πνεύμα σου αν δεν πολεμά
των αετών τη λευτεριά μες στην ψυχή σου αν δε γευτείς
κι είσαι του πλούτου παλλακίδα κι ακόλουθος της αρπαχτής
τη λευτεριά δε θα τη νιώσεις, κι ελεύτερος δε θα πετάς
μόνο θα σέρνεσαι στο χώμα σαν το σκουλήκι που πατάς.
Αν όμως τη ζωή σου ορίσεις ακόλουθο της λευτεριάς
κι εμπρός τα στήθη σου προτάξεις με την ορμή της αντρείας
χωρίς να νοιάζεσαι πώς θάρθεις, αν θάσαι «ή ταν ή επί τας»
λεύτερος είσαι, όπου και νάσαι, τη λευτεριά σφιχτά κρατάς.
Σαν το μικρό χαμομηλάκι που το πατάει ο καθείς
ψάχνει μια διέξοδο να εύρει, στον ήλιο στρέφει παρευθύς
έτσι κι εσύ αν θες εαυτέ μου νάχεις ελεύθερη ζωή
σήκω, πολέμα, αγωνίσου με της ψυχής σου την πνοή
γιατί από σένα εξαρτάται αν θάσαι ορθός κι όχι σκυφτός!

Την λευτεριά αν την ορίζει μόνο ο δικός σου ο εαυτός
και μ' αλυσίδες εάν σ' έχουν, στα κάτεργα αν σε κρατούν
κι οι αετοί κι αυτοί μαζί σου, τότε ελεύθεροι πετούν.

Αυτή 'ναι η παρακαταθήκη, του εικοσιένα η αρετή
νάσαι στα στήθη σταλαγμένη για τη μεγάλη τη γιορτή:
για τη γλυκιά ελευθερία ηχώ η θυσία, μουσικής
για λευτεριά έστω μιας ώρας δίνω αιώνες φυλακής.

14/9/2020

Ιωάννης Παναγάκος